

Keeping Bondi beautiful...
it's second nature.

Thank you for helping keep our
planet clean.

Recycling

Waste

„Ez a mi szemetünk, a mi felelőségünk is” – jelentette be Scott John Morrison ausztrál miniszterelnök. Ausztrália végre változtat hulladékkezelési gyakorlatán: leállítja a hulladékok exportját, illetve lépéseket tesz az országon belüli hulladékfeldolgozó ipar megteremtésére és az újrahasznosítási arányok növelésére – az országos újrahasznosítási arány jelenleg 55 százalék, de a műanyagok esetében mindössze 12. A kontinensnyi országban keletkező hulladék (2016–17-ben 67 millió tonna) eddig alapvetően hulladéklerakókba került, de egy jelentős részét – csupán a múlt évben mintegy 4,5 millió tonnát – délkelet-ázsiai országokba szállították.

Bővebben weboldalunkon: www.ingreen.hu.

LJUBLJANA, A SZÍVÉBEN ZÖLD VÁROS

SZERZŐ:
KOZA ANDREA

A nemzetközi díjakkal is elismert Ljubljana megtartotta hangulatos, családi jellegét. Színes, impresszív és fotogén város bűbajos utcákkal, kicsiny terekkel, felfedezésre váró hidakkal. Mindez a modern elvárásoknak megfelelően környezetbarát infrastruktúrával, hulladékmentesen, zavaró tömegturizmus nélkül.

Ljublana, Szlovénia fővárosa több mint 280 000 embernek ad otthont. A település az elmúlt években fokozatosan alakult át egy olyan várossá, ahol magas környezeti előírások érvényesülnek. Az egy lakosra jutó több mint 542 négyzetméternyi nyilvános zöld területtel rendelkező Ljublana az egyik legzöldebb európai főváros napjainkban.

CÉL A ZERO WASTE

Ljublana átváltozásának egyik meghatározó pontja a hulladékgazdálkodás átalakítása. Tizenöt évvel ezelőtt a szlovén főváros települési hulladéka még teljes egészében hulladéklerakókba került, ami jelentős költséget rótt a város gazdálkodására. Ennek csökkentésére 2025-ig a hulladék legalább 75 százalékának a hasznosítását tervezi a szlovén főváros.

A papír, üveg és egyéb csomagolóanyagok szelektív gyűjtése 2002-ben indult el. 2006-ban megkezdődött a biológiailag lebontható hulladékok háztól házig gyűjtése is. Ezzel Ljublana csaknem két évtizeddel megelőzte a biohulladék 2023-ban Európában kötele-

zővé váló elkülönített gyűjtésének bevezetését.

2008-ban hulladékának csupán 29,3 százalékát hasznosította a város, ami elmaradt Európa más országaitól. Napjainkban ez az arány 68 százalék, és a lerakókba – a szelektív gyűjtés hatására – csaknem 80 százalékkal kevesebb hulladék kerül, ami az EU fővárosai új-

rahasznosítási ranglistájának élére emelte Ljublant.

A hasznosítás mértékének növeléséhez nagyban hozzájárult a 2015-ben megnyitott Hulladékgazdálkodási Regionális Központ (RCERO), ahonnan a begyűjtött hulladéknak csupán kevesebb mint 5 százaléka kerül lerakóba. De nem csak a feldolgozásról van szó.

A megelőzés, az újrafelhasználás és egyéb hasznosítás terén sokat jelent a lakosság tájékozottságának magas szintje. A környezettudatosságot tovább növeli, hogy hetente workshopot tartanak az érdeklődőknek, ahol a törött, elromlott használati tárgyak javítását, további használati lehetőségeit mutatják meg a lakosoknak.

Ljubljana lehet Európában az első nulla hulladékot elérő főváros. Zero waste stratégiájában prioritást élvez a hulladékeletkezés megelőzése. A hulladék szétválasztása és kezelése is arra ösztönzi a polgárokat és a vállalkozásokat, hogy elsősorban a hulladék mennyiségét csökkentsék. Szinte minden sarkon szelektív gyűjtőket találunk.

A történelmi belvárosban, ahol kevés a hely, 2008 óta telepítik föld alá a hulladékgyűjtő edényeket. Jelenleg 67 ilyen konténer érhető el Ljubljanában. Az üveget, a csomagolóanyagokat és a papírt bárki elhelyezheti a város szempontjából nemcsak szép, hanem praktikus gyűjtőedényekben. A biológiai és egyéb hulladék gyűjtőjének használatához speciális kártya szükséges, amely ingyen elérhető a gyűjtőegységek közelében lévő háztartások számára.

A veszélyes, valamint az elektronikai hulladékok gyűjtésére 2010 óta használnak mobil gyűjtőegységeket. A mozgatható tartályok multimédiás információs rendszerrel vannak felszerelve, amely adatgyűjtésre, -továbbításra, hulladékmérésre és az információk tárolására szolgál. A mobil gyűjtőegységek Ljubljana meghatározott pontjain érhetőek el tavasztól őszig.

A zero waste üzletek térnyerése szintén felfelé ívelő trend a városban. A terület meghatározó szereplője, a Voka Snaga cég hulladékgazdálkodási üzletága csomagolóanyag-mentes automatakat üzemeltet háztartási alaptermékekhez BERT néven. Az automata a ljubljana újrafelhasználási központban található, és organikus tisztítószereket, samponokat, ecetet és olajat árusít a

2016: EU ZÖLD FŐVÁROSA

Az Európai Bizottság 2010-ben indította el az Európa zöld fővárosa (*European Green Capital*) programot, amelyre azóta több mint 100 város jelentkezett. 2016-ban Ljubljana nyerte el a címet az előző 10-15 évben megvalósított, a fenntarthatóság irányába tett lépéseinek köszönhetően. A közlekedés átalakítása mellett előrelépés történt a városi zöldövezetek megőrzésében és védelmében, valamint a barnamezős területek újjáélesztésében és átalakításában is. Ljubljana a hulladékkezelés terén is jelentőset lépett előre, amikor elkötelezte magát a zero waste megvalósítása mellett.

A város teljes területének háromnegyede zöld terület, amelynek megővására számos intézkedést vezettek be az elmúlt évtizedben. Több mint 2000 fát ültettek, öt új parkot létesítettek, és újjávarázsolták a Szava folyó töltéseit. 2010-ben a szlovén város 1400 hektárnyi területet különleges rendeltetésű erdőnek nyilvánított annak szén-dioxid-elnyelő képessége miatt.

lakosság számára, amely saját, újrahasználatos csomagolásban viszi magával a termékeket.

Az utcákon a hulladékgyűjtő munkások gyalog járnak, az utcákat speciális járművekkel, összegyűjtött esővízzel és biológiailag lebomló mosószerrel tisztítják. Ennek eredménye, hogy a belváros a turisták tömegei ellenére tiszta.

ZÖLDPROGRAM A TURIZMUSBAN

2018-ban több mint egymillió turista látogatott el a szlovén fővárosba. Mivel a belváros gépjárműmentes zóna, ezért a városközpont gyalog vagy biciklivel

járható be. Aki inkább vonatozna, annak ott az elektromos vonat, amely hangtalanul halad a belváros nevezetességei között.

A **szlovén turizmus zöldprogramja** nemzeti szintű tanúsítási rendszer, amelynek fő stratégiai célja, hogy a szlovén turisztikai szolgáltatók és úti célok fenntartható modelleket alkalmazzanak. A rendszer jellemzője az átfogó fejlesztés, a nemzeti jelleg megőrzése, a nemzetközi összehasonlíthatóság és a promóciós eszközök alkalmazása. A program megvalósítása olyan jól sikerült, hogy „A legjobb város” kategóriában 2019-ben Ljubljana elnyerte

a Green Destination.org nemzetközi fenntartható turizmus díját. Ezért a díjért olyan városok indulhatnak, amelyek globális szinten is vezető szerepet játszanak a városi fenntarthatóságban, és törekszenek a tömegturizmus elkerülésére. A díj odaítélésekor meghatározó kritérium volt a helyben termesztett élelmiszerek cseréjét megvalósító (Borza lokalnih živil) projekt útjára indítása és a szlovén fővárosban alkalmazott jó gyakorlatok megvalósításának lehetősége más helyszíneken.

A helyben termesztett alapanyagok felhasználása egyre inkább részévé válik Ljubljana turisztikai kínálatának. A program célja, hogy összekapcsolja a helyi élelmiszer-, szálloda- és étteremvezetőket, ösztönözve őket a 100 százalékban helyi alapanyagok használatára.

Ljubljana szívében zöld, ezzel jó példaként szolgál minden város vezetésének. A zero waste elv érvényesülése, a gyalog vagy biciklivel bejárható utcák, a gépjárművek elől elzárt belváros és az egy főre eső, nagyarányú közösségi zöld terület mind hozzájárult ahhoz, hogy 2016-ban elnyerhette az Európa zöld fővárosa díjat.

I FEEL SLOVENIA KAMPÁNY

A *Sloven Green Label* a zöld jövő iránti elkötelezettséget jelenti, a szlovén turizmus területén tett erőfeszítések kommunikálására, a környezetbarát úti célok és az idegenforgalmi szolgáltatók népszerűsítésére szolgál. Egy nemzetközileg elismert minősítés, fenntarthatósági besorolás, amely bizalmat ébreszt a turistákban, így egyre több desztináció, szolgáltató törekszik az elnyerésére.

A *Sloven Green Destination* címkéjének megszerzéséhez olyan tevékenységeket kell végeznie az adott desztinációnak, amelyek garantálják a fenntarthatóság bizonyos szintjét, illetve folyamatos fejlesztését.

2018-ig kilenc szlovén desztináció kapta meg a *Sloven Green Label* minősítés három fokozatát. A *Sloven Green Label Gold*ot Ljubljana. A *Sloven Green Label Silver*t Kamnik, Idrija, Cerklje ob Dravi, Rogla-Zreče és Radlje ob Dravi. A *Sloven Green Label Bronze*-t pedig Celje, Laško és Žalec.

ZÖLDGÖMB FESZTIVÁL

2019. OKTÓBER 27.
AKVÁRIUM KLUB | BUDAPEST

ZÖLDMOZI

NYEREMÉNYEK

ELŐADÁSOK
JÁTÉK

HOGYAN LEHETSZ ZÖLDEBB? MI KÖZE A ZÖLD KÖRNYEZETNEK A BOLDOGSÁGHOZ? HOGYAN SEGÍTI A VÁROSLAKÓK ÉLETMINŐSÉGÉT A KÖRNYEZETTUDATOS KÖZLEKEDÉSSZERVEZÉS? MIÉRT JÓ A NEMNÖVEKEDÉS, ÉS MI A GOND A FEJLŐDÉS HAJSZOLÁSÁVAL? MIÉRT TERHELI A KÖRNYEZETET A TERVEZETT ELAVULÁS? MILYEN KÖRNYEZETTUDATOS ÉS FENNTARTHATÓ ELKÉPZELÉSEK MENTÉN SZERVEZŐDNEK KÖZÖSSÉGEK? MILYEN ÖTLETEKKEL TEHETI ÉLHETŐBBÉ KÖRNYEZETÜNKET A TUDATOS VÁROSTERVEZÉS? MILYEN INNOVÁCIÓK SEGÍTIK ELŐ AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGOT? MILYEN KÜLFÖLDI TAPASZTALATOKAT OSZTHATNAK MEG VELÜNK A DIPLOMATÁK ZÖLDPOLITIKÁJUKRÓL?

— VAGY EGYSZERŰEN CSAK JÓL AKARSZ SZÓRAKOZNI, SZERETSZ JÁTSZANI, SZÍVESEN NÉZEL ISMERETTERJESZTŐ FILMEKET, SZERETNÉL TALÁLKOZNI A FÖLDGÖMBÖSÖKKEL? AKKOR GYERE, ÉS HOZD EL A CSALÁDODAT, A BARÁTIDAT IS!

A BELÉPÉS DÍJTALAN!

WWW.ZOLDGOMBFESTIVAL.HU

A FESZTIVÁL FŐVEDNÖKE
DR. ÁDER JÁNOS,
KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK

A FÖLDGÖMB MAGAZIN RENDEZVÉNYE

